

Odbor odpadů

Vršovická 65, 100 10 Praha 10

www.mzp.cz

V Praze dne 29. června 2021

Č.j.: MZP/2021/720/3027

NOVÝ ZÁKON O ODPADECH – METODICKÉ PODKLADY

M E T O D I C K Ý P O K Y N

**Odboru odpadů Ministerstva životního prostředí k plnění povinnosti
podle § 62 odst. 1 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech**

Oddělené soustředování komunálního odpadu u právnických a podnikajících fyzických osob

Odbor odpadů Ministerstva životního prostředí vydává tento Metodický pokyn k zajištění plnění povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob stanovené v § 62 odst. 1 zákona č. 541/2021 Sb., o odpadech (dále jen „zákon o odpadech“):
*„Právnická nebo podnikající fyzická osoba, která umožňuje ve své provozovně nepodnikajícím fyzickým osobám odkládání komunálního odpadu vzniklého v rámci provozovny, musí zajistit místa pro oddělené soustředování odpadu, a to alespoň pro odpady **papíru, plastů, skla, kovů a biologický odpad.**“*

1. Povinnost zajištění odděleného soustředování ve vztahu k odpadům vznikajícím zaměstnancům na pracovišti

Již podle předchozí právní úpravy měla právnická nebo podnikající fyzická osoba povinnost zajistit oddělené shromažďování odpadů, které jí vznikají podle druhu a kategorie, a zajistit předání těchto odpadů v odpovídajícím množství do zařízení určeného pro nakládání s odpady v souladu s hierarchií odpadového hospodářství. Stejná povinnost vyplývá i z § 13 odst. 1 **písm. c) (tj. soustřeďovat odpady odděleně) a písm. e) (tj. předat odpady)** zákona o odpadech. To znamená, že kromě odpadu, který vzniká přímo při předmětu činnosti dané osoby, má rovněž povinnost zajistit oddělené soustředování pro veškeré odpady, které vyprodukují zaměstnanci dané osoby během svého pobytu v její provozovně při uspokojování svých základních potřeb, zejména při konzumaci potravin a své odpočinkové činnosti v rámci pracovní pauzy. Prakticky to znamená, že právnická nebo podnikající fyzická osoba musí ve

vztahu ke svým zaměstnancům zajišťovat místa pro oddělené soustředování odpadů, které běžně zaměstnancům při konzumaci potravin a odpočinku vznikají.

V praxi mohou existovat provozovny, které jsou určeny pouze pro výrobní a pracovní činnost a pracovníci se mohou pro účel oddechu v rámci pracovní pauzy přesunout i na jinou provozovnu, pak až v této druhé provozovně bude zajištěno oddělené soustředování odpadů z konzumace potravin a odpočinkové činnosti zaměstnanců.

Lze připustit, že zaměstnancům nemusí nutně vznikat veškeré složky odpadů, ale je zde silný předpoklad, že se bude v každém případě jednat o **plasty** (v současné době je plast dominantním obalovým prostředkem u potravin), **papír, sklo, biologický odpad rostlinného původu** (slupky z ovoce a zeleniny nutně vznikají při konzumaci jídla vždy). V případě dalších materiálů už nemusí být výskyt zcela ve všech případech. V některých případech **nemusí vznikat biologický odpad živočišného původu a rovněž odpady kovů**. Pokud v provozovně zaměstnancům **tyto složky nevznikají, musí to právnická nebo podnikající fyzická osoba v případě kontroly prokázat**. Biologický odpad živočišného původu není rovněž nezbytné sbírat, pokud je jeho množství zanedbatelné a při společném soustředování s biologickým odpadem rostlinného původu by původce pro tyto odpady neměl dostupnou zpracovatelskou kapacitu.

Dalším případem, kdy některá složka odpadů nemusí vznikat, je situace, kdy právnická nebo podnikající fyzická osoba zajišťuje **kompostování biologických materiálů v režimu předcházení vzniku odpadu** podle § 12 odst. 3 zákona o odpadech, tedy zpracuje je ve svém kompostéru a vzniklý materiál využije pro úpravu svých zelených ploch, nebo využívá možnosti **předávat rostlinné zbytky do komunitní kompostárny**. V takovém případě, ale musí mít zajištěno místo, kam mohou poučení zaměstnanci odkládat biologické rostlinné zbytky.

Biologický odpad (živočišného i rostlinného původu) je vhodné soustřeďovat v menší uzavíratelné nádobě.

Biologický odpad (rostlinného původu) je vhodné soustřeďovat v nádobě zajišťující dostatečný přístup vzduchu.

Není stanoven žádný požadavek na umístění nebo hustotu rozmístění sběrných nádob. Nádobu na biologický odpad stačí umístit v přiměřené vzdálenosti např. na jednom místě v provozovně – budově, patře (v odpočinkové místnosti, kuchyni nebo jídelně pro zaměstnance). Frekvenci vývozu nádob je třeba zvolit s ohledem na množství produkováných odpadů a jejich povahu. V případě skla, papíru, plastů a kovů může být s ohledem na to, že nepodléhají rozkladu zvolen dlouhý interval (s ohledem na omezení v zákoně nesmí přesáhnout 12 měsíců).

Vyprodukované odpady mají charakter odpadu z domácností a jsou zařazeny jako komunální pod katalogová čísla odpadů skupiny 20 vyhlášky č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů.

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se může s tímto komunálním odpadem na základě písemné smlouvy s obcí zapojit do obecního systému, pokud to obec umožňuje.

2. Povinnost zajištění odděleného soustředování ve vztahu k odpadům návštěvníků, klientů a zákazníků

Pokud při činnosti právnické nebo podnikající fyzické osoby **vznikají návštěvníkům, klientům nebo zákazníkům odpady**, měla již podle předchozí právní úpravy právnická nebo podnikající fyzická osoba povinnost zajistit oddělené soustředování těchto odpadů podle druhu a kategorie. Například v případě **stravovacích provozů** nebo rychlého občerstvení to znamená zajištění místa pro odkládání **biologických odpadů**, a pokud poskytuje jednorázové obaly, rovněž místo pro odkládání těchto odpadů. Jelikož ovšem návštěvník takové provozovny do sběrné nádoby v rámci komoditního odděleného soustředování dle materiálu může odložit i další předměty daného materiálu, mají tyto **odpady charakter odpadu z domácností a jsou zařazeny jako komunální pod katalogová čísla odpadů skupiny 20 vyhlášky č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů.**

Kromě této povinnosti zavedl zákon o odpadech s účinností od 1. ledna 2021 povinnost právnické nebo podnikající fyzické osoby, která umožňuje ve své provozovně nepodnikajícím fyzickým osobám **odkládání komunálního odpadu vzniklého v rámci provozovny**, zajistit místa pro oddělené soustředování odpadu, a to alespoň pro odpady **papíru, plastů, skla, kovů a biologický odpad**. Tato povinnost se vztahuje na všechny osoby, které umožňují návštěvníkům, klientům nebo zákazníkům odkládání odpadů. Návštěvníci, klienti a zákazníci mohou v takovém případě odložit v podstatě odpad jakýchkoliv vlastností, je proto nezbytné, aby bylo zajištěno již primární třídění, aby mohl zákazník odložit odpad s ohledem na jeho materiálové složení. Zákon vyžaduje jednoznačnou povinnosti zajistit místa pro nejběžnější typy odpadů (**papír, plasty, sklo, kovy a také biologický odpad**), které mohou nepodnikající fyzické osoby (návštěvníci, klienti, žáci a zákazníci) v provozovně odkládat.

V případě malého množství biologických odpadů živočišného původu a chybějícího vhodného koncového zařízení pro využití biologického odpadu, je s ohledem na následný způsob zpracování dostačující, pokud je odděleně soustředován jen **biologický odpad rostlinného původu** (slupky z ovoce a zbytky zeleniny). To se netýká provozoven, v nichž vznikají návštěvníkům nebo zákazníkům odpady (zbytky jídla) z činnosti samotné provozovny (stravovací provoz, rychlá občerstvení atd.).

Biologický odpad (živočišného i rostlinného původu) je vhodné soustřeďovat v menší uzavíratelné nádobě.

Biologický odpad (rostlinného původu) je vhodné soustřeďovat v nádobě zajišťující dostatečný přístup vzduchu.

Sběrné nádoby musí být rozmístěny v přiměřené vzdálenosti a dostatečném počtu, aby návštěvníci, klienti a zákazníci mohli odpady odkládat. Není stanoven žádný požadavek na umístění nebo hustotu rozmístění sběrných nádob.

Frekvenci vývozu nádob je třeba zvolit s ohledem na množství produkováných odpadů a jejich povahu. V případě skla, papíru, plastů a kovů může být s ohledem na to, že nepodléhají rozkladu zvolen dlouhý interval (s ohledem na omezení v zákoně nesmí přesáhnout 12 měsíců).

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se může s komunálním odpadem na základě písemné smlouvy s obcí zapojit do obecního systému, pokud to obec umožňuje.

Platnost a účinnost pokynu: Tento pokyn nabývá platnosti a účinnosti dnem 29. června 2021.

Zpracoval: Odbor odpadů MŽP

Schválil: Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D., ředitel odboru odpadů